

SPOORTIPPE EN PUNTHORST



Waterschap Drents Overijsselse Delta
Dokter Van Deenweg 186
8025 BM Zwolle
Postbus 60, 8000 AB Zwolle

E-mail: info@wdodelta.nl
Website: www.wdodelta.nl
Telefoonnummer: 088 - 2331200

Datum: 09-05-2019

Status: Definitief

Het dagelijks bestuur van Waterschap Drents Overijsselse Delta besluit, gelet op artikel 5.4, eerste lid, van de Waterwet en de Inspiraak- en participatieverordening Waterschap Drents Overijsselse Delta 2016 het onderhavige projectplan in ontwerp vast te stellen.

Zwolle,

Het dagelijks bestuur van het Waterschap Drents Overijsselse Delta,

de secretaris

de wnd dijkgraaf

ir. E. de Kruijk

P.A. Zoon

LEESWIJZER

Het projectplan Spoortippe en Punthorst bestaat uit vier delen. In deel I wordt beschreven wat het waterschap gaat doen en hoe het werk wordt uitgevoerd. Deel II geeft een toelichting op waarom dit werk wordt uitgevoerd. Dit deel is, met andere woorden, de onderbouwing van het plan. Deel III geeft informatie over de rechtsbescherming en de procedures, en deel IV bevat rapporten en onderzoeken die voor het plan van belang zijn.

INHOUD

I. PROJECTBESCHRIJVING	5
1. AANLEIDING EN DOEL.....	5
2. PLANGEBIED.....	6
3. GEWENSTE SITUATIE	7
4. GRONDEN.....	8
5. EFFECTEN	8
6. UITVOERING.....	9
7. NADELIGE GEVOLGEN.....	9
8. LEGGER, BEHEER EN ONDERHOUD	10
9. SAMENWERKING	10
II. VERANTWOORDING	11
1. WET- EN REGELGEVING	11
2. BELEID	11
3. PROJECTKEUZES	13
4. VERGUNNINGEN EN MELDINGEN.....	15
III. RECHTSBESCHERMING.....	16
1. ZIENSWIJZE	16
2. BEROEP	16
3. CRISIS- EN HERSTELWET	16
4. VOORLOPIGE VOORZIENING	16
IV. BIJLAGEN.....	17
A. OVERZICHTSKAART	17
B. DWARSPROFIELEN.....	17
C. BERGING BEENTJESGRAVEN	17
D. VERGUNNINGENSCAN	17
E. ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK	17
F. NGE ONDERZOEK.....	17
G. NATUURTOETS.....	17
H. KABELS & LEIDINGEN.....	17
I. ONDERHOUDSPLAN	17

I. PROJECTBESCHRIJVING

1. Aanleiding en doel

1.1. Aanleiding

In het project worden twee stroomgebieden meegenomen: Spoortippe en Punthorst. Beide stroomgebieden bevinden zich in de gemeente Staphorst. De gebieden maken onderdeel uit van de landinrichting Staphorst. Binnen de verkaveling ontstond de mogelijkheid om knelpunten in de waterhuishouding aan te pakken. Het gaat om 18,5 km watergang waar verbetermaatregelen nodig zijn en een waterbergingsgebied van 4 ha. Door de landinrichting is de benodigde grond vrij geruild voor het waterschap. Zodoende hoeft het waterschap zelf geen grondverwervingsproces uit te voeren.

De knelpunten in beide gebieden worden veroorzaakt door een sterk verouderd en krap watersysteem. In de jaren '50 zijn tijdens de landinrichting in de gemeente Staphorst voor het laatst aanpassingen aan het watersysteem uitgevoerd. De watergangen zijn smal en de oevers hebben steile taluds. Lichte begroeiing van deze oevers belemmert al een goede waterafvoer, waardoor er lokaal wateroverlast ontstaat en er acuut ingegrepen moet worden om wateroverlast te voorkomen. Daarnaast zorgen de steile taluds ervoor dat de watergangen lastig te onderhouden zijn. Naast knelpunten in natte situaties, is het watersysteem in Spoortippe ook gevoelig voor droogte. Door variatie in maaiveldhoogte kan water moeilijk in het peilvak worden vastgehouden.

Uit de laatste NBW-toetsing blijkt dat het gebied voldoet aan de gestelde normen voor wateroverlast. Wel kan er wateroverlast ontstaan in de Beentjesgraven wanneer er vanuit het aangrenzende stroomgebied Stouwe niet op de Vecht kan worden afgevoerd.

1.2. Doelen

Het doel van het project is het creëren van een robuust watersysteem waarmee de knelpunten in de waterhuishouding van Spoortippe en Punthorst worden weggenomen. Onder dit hoofddoel hangen een aantal subdoelen die daaraan bijdragen:

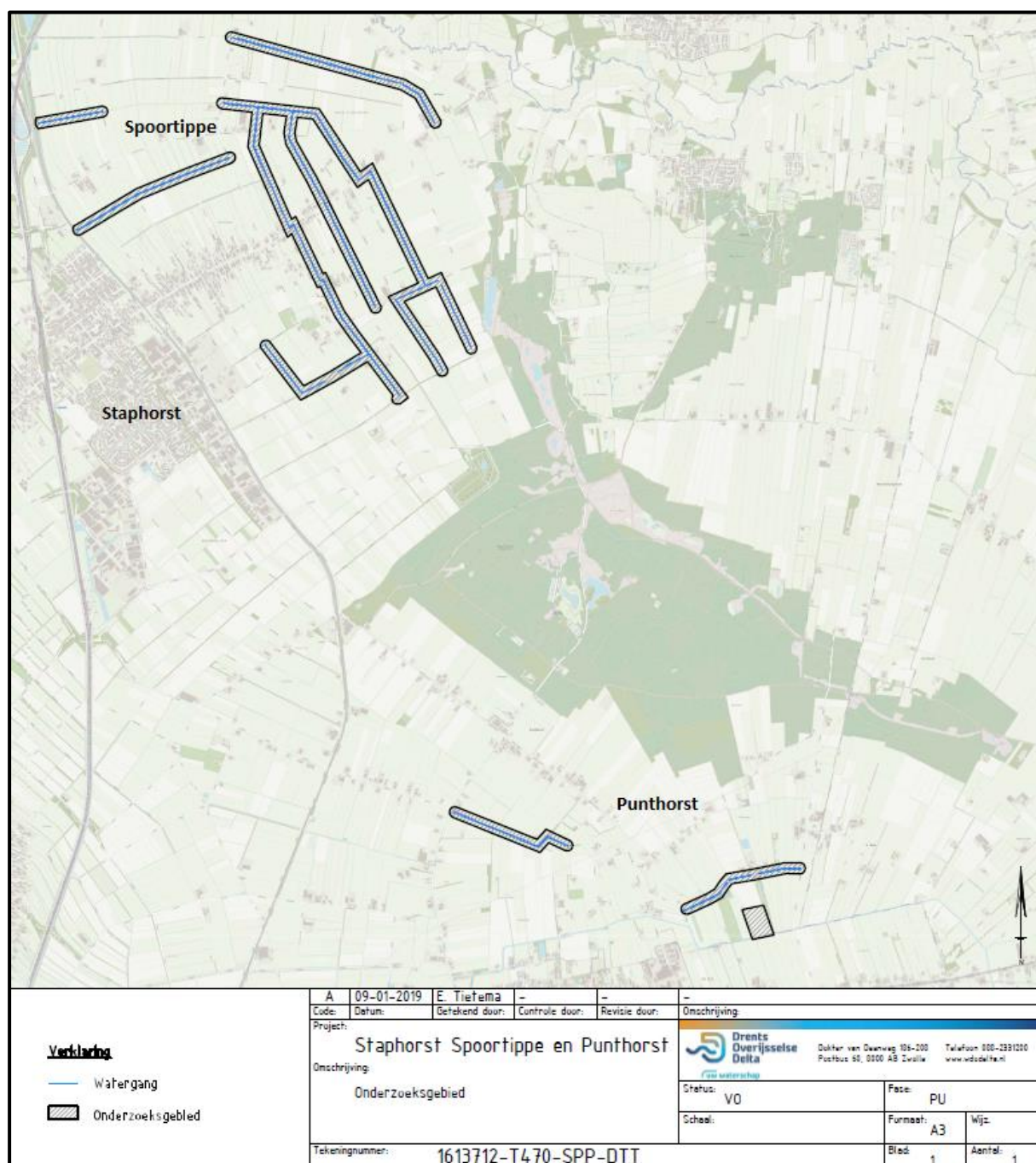
- Het watersysteem minder gevoelig te maken voor begroeiing
- Water langer kunnen vasthouden (ZON – Zoetwater Oost-Nederland)
- Extra berging creëren om piekafvoeren op de Beentjesgraven op te kunnen vangen.

Naast de doelen die bijdragen aan een robuust watersysteem, wordt er nog een beleidsmatig doel in het project meegenomen:

- Het beheer en onderhoud actualiseren met de implementatie van IBOOM

2. Plangebied

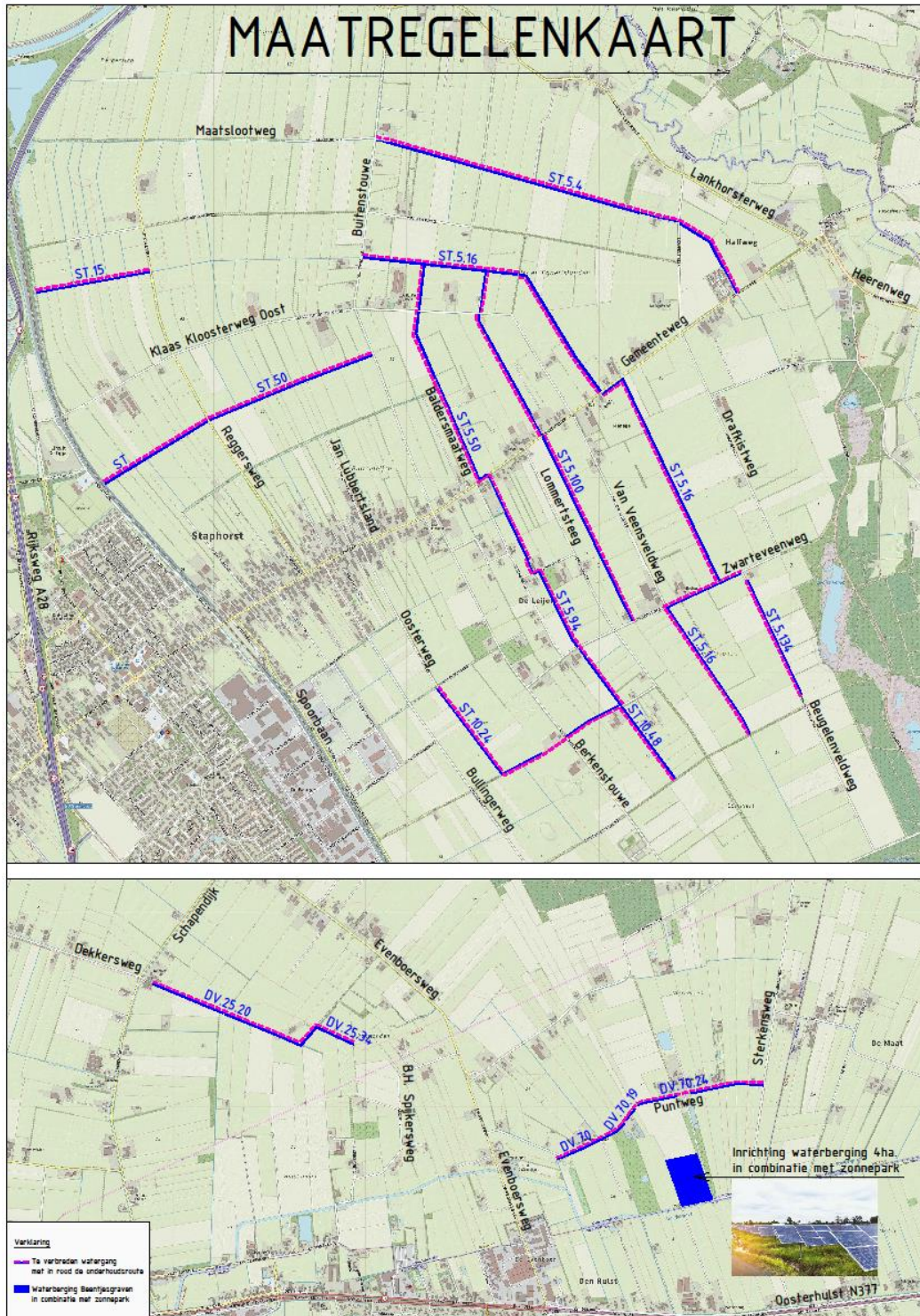
Het projectgebied (figuur 1) is op te delen in twee deelgebieden. Ten noordoosten van Staphorst wordt 16 kilometer watergang heringericht, dit is het gebied Spoortippe. Punthorst, het tweede deelgebied, ligt ten zuidoosten van Staphorst. Hier wordt 2,5 kilometer watergang aangepakt en ligt ook de waterberging van 4 hectare voor de Beentjesgraven. Beide delen liggen binnen de 'blokgrens' van de landinrichting Staphorst.



Figuur 1 – Onderzoeksgebied project Spoortippe en Punthorst

3. Gewenste situatie

Om tot een robuust watersysteem te komen zijn een aantal doelen geformuleerd waaraan de waterhuishouding in Spoortippe en Punthorst moet voldoen. In de samenvatting van de gewenste situatie (tabel 1) staan per (sub)doel de maatregelen die genomen worden om deze doelen te kunnen behalen. Een overzicht van de locaties waar de maatregelen worden toegepast is te vinden in figuur 2 en bijlage A. De dwarsprofielen, met gedetailleerde informatie, zijn te vinden in bijlage B en een uitwerking van de waterging in bijlage C.



Figuur 2 – Maatregelenkaart Spoortippe en Punthorst

Tabel 1 – Gewenste situatie in doelen en maatregelen

Doel	Maatregel
Gevoeligheid begroeiing verminderen	Verbreden van 18,5 km watergang (16 km Spoortippe en 2,5 km Punthorst) om het doorstroomprofiel te vergroten, zodat begroeiing minder snel voor verstopping zorgt. De gronden die hierbij vrijkomen worden gebruikt binnen de Landinrichting Staphorst wanneer dit logistiek en financieel voordelig is. Het onderhoud wordt hiermee eenvoudiger.
Water langer kunnen vasthouden (ZON)	De drooglegging in het gebied is hoog en er is geen mogelijkheid tot wateraanvoer. Hierdoor vallen de sloten in de zomer regelmatig droog. Om de regen die valt in droge perioden langer vast te kunnen houden en hiermee het grondwater te kunnen aanvullen worden acht overlaten/stuwtdjes geplaatst. De overlaten/stuwtdjes worden zo gemaakt dat er na aanleg nog een mogelijkheid is om de hoogte aan te passen. Zo kan de peilbeheerder naar aanleiding van ervaringen uit de omgeving per situatie een streefpeil bepalen.
Extra berging Beentjesgraven	Waterberging van 4 ha aanleggen om water te kunnen opvangen uit het stroomgebied van de Stouwe. De waterberging zal aangelegd worden op het zomerpeil (2,2 m +NAP) van de Beentjesgraven.
Implementeren IBOOM	Het onderhoud blijft breedspoor, met een eenzijdige rijroute. Vanwege de lange historie zal het maaisel verdeeld blijven worden over beide oevers. Dit past binnen IBOOM. Daarnaast worden er een aantal duikers aangepast.
Overige maatregelen	De waterberging zal zo worden ingericht dat deze geschikt is voor de aanleg van een zonnepark. De realisatie van het zonnepark maakt geen onderdeel uit van dit projectplan.

4. Gronden

Binnen de landinrichting zijn stroken grond langs de watergangen vrij geruild voor het waterschap. Ook de 4 hectare die benodigd is voor de waterberging Beentjesgraven, is vrij geruild voor het waterschap. In het verleden heeft het waterschap gronden in het gebied aangekocht. Door zelf grond in te brengen kon het waterschap meedoen aan het ruilproces. Waar nodig zijn er extra gronden aangekocht, die worden afgerekend met de Landinrichting Staphorst.

5. Effecten

Wanneer de voorgenomen maatregelen worden uitgevoerd, zal er een robuust watersysteem in Spoortippe en Punthorst ontstaan. De veranderingen die hiermee gepaard gaan hebben een aantal positieve, en een aantal negatieve effecten.

5.1. Positief

- Na realisatie zal er minder wateroverlast zijn in extreme situaties omdat het systeem robuuster wordt gemaakt en er water opgevangen kan worden in de nieuwe waterberging Beentjesgraven.
- Na realisatie kan het onderhoud efficiënter uitgevoerd worden, onder meer doordat acuut ingrijpen veel minder aan de orde zal zijn. Hierdoor zullen er minder klachten uit het gebied komen en zullen de kosten voor het onderhoud van de watergangen lager uitvallen (bijlage I).

- Na realisatie kan water in de hoger gelegen delen beter vastgehouden worden, waardoor er minder schade ontstaat in periodes van droogte.
- Na realisatie wordt het onderhoud aan de watergang conform IBOOM uitgevoerd.

5.2. Negatief

- Door de waterberging zo in te richten dat er een zonnepark gebouwd kan worden, kan dit perceel minder goed ingezet worden voor natuurdoelen.
- Het onderhoud van de waterberging zal duurder worden vanwege de aanleg van het zonnepark.

6. Uitvoering

Na het opstellen van een Definitief Ontwerp en Bestek, zal een aannemer starten met de realisatie van het werk. De verwachting is dat dit medio 2020 zal zijn (tabel 2). Echter, het moment waarop deze werkzaamheden beginnen is afhankelijk van de voortgang van de landinrichting en de weersomstandigheden. Door een goede afstemming met de landinrichting worden de werkzaamheden in het gebied zoveel mogelijk gecombineerd, waardoor de overlast voor het gebied wordt beperkt. Dit geldt onder meer voor de dammen en duikers die het waterschap in het kader van de kavelaanvaardingswerken voor de landinrichting gaat uitvoeren.

Tabel 2 – Planning realisatie project

Projectfase	Start	Einde
Definitief Ontwerp	Q3 - 2019	Q4 - 2019
Bestek	Q4 - 2019	Q1 - 2020
Uitvoering	Q2 - 2020	Q2 - 2021
Nazorg	Q3 - 2021	Q4 - 2021

7. Nadelige gevolgen

7.1. Plan

Voor regulier maaionderhoud, uitgevoerd vanaf aanliggende percelen inclusief de berging van maaisel, wordt geen gewassenschade vergoed (gelet op de gedoogplicht en ontvangstplicht op grond van de Waterwet). De uitvoering van de onderhoudswerkzaamheden vindt plaats in nauw overleg met de betrokken aanliggende eigenaren. Voor het verruimen van de watergangen moeten een aantal bomen worden gekapt, de consequenties daarvan zijn beschreven in de natuurtoets (bijlage **Fout! erwijzingsbron niet gevonden.**).

7.2. Uitvoering

Gedurende de uitvoering van het werk wordt de overlast voor derden zoveel mogelijk beperkt. Eventuele schade aan rij- en werkstroken wordt hersteld. Uitvoeringsschade is nu niet voorzien, maar mocht die toch optreden, dan wordt die vergoed. Ook gewasderving en/of inkomstenschade als gevolg van de uitvoering van dit projectplan wordt vergoed. Voorafgaand aan de uitvoering wordt met alle relevante aanliggende eigenaren contact opgenomen, zodat zij rekening kunnen houden met de werkzaamheden.

De Wet natuurbescherming eist dat schade aan de natuur zoveel mogelijk wordt beperkt. Hieraan wordt voldaan doordat het waterschap werkt volgens de vigerende natuurbeschermingswetgeving, de

Gedragscode Wet natuurbescherming voor waterschappen en een maximale inspanning levert om de bestaande natuur te beschermen. De uitvoering staat gepland in 2020. In deze periode worden de werkzaamheden zodanig gepland dat nadelige gevolgen op de flora en fauna tot een minimum worden beperkt.

Er bestaat een aanzienlijke kans dat er spoelgaten in de oevers ontstaan na het uitvoeren van de werkzaamheden. Deze staan het behalen van de doelstellingen van het plan in de weg en moeten daarom hersteld worden. Hiervoor zal een herstelpost voor de duur van de onderhoudstermijn in het bestek worden opgenomen.

7.3. Financiën

Als gevolg van dit projectplan is geen financiële schade voorzien die aan de uitvoering van het project in de weg staat. Indien een belanghebbende ten gevolge van dit besluit toch schade lijdt of zal lijden, die redelijkerwijs niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven en ten aanzien waarvan de vergoeding niet of niet voldoende anderszins is verzekerd, kan op grond van artikel 7.14 van de Waterwet een verzoek om schadevergoeding worden ingediend. Voor de wijze van indiening van een dergelijk verzoek en voor de procedure wordt verwezen naar de Procedureverordening nadeelcompensatie Waterschap Drents Overijsselse Delta.

8. Legger, Beheer en Onderhoud

Na realisatie wordt de verkregen situatie opgenomen in de legger van de oppervlaktewaterlichamen, de berging komt er als 'waterberging (opgenomen in de legger)' in te staan. Daarnaast is er een onderhoudsplan geschreven (bijlage I). Het beheer en onderhoud wordt geactualiseerd met de implementatie van IBOOM. Na realisatie van het plan zal het onderhoud eenvoudiger zijn en gaat de onderhoudsfrequentie omlaag. Dit betekent dat de onderhoudskosten van de watergangen lager zullen uitvallen. Echter, de nieuwe waterberging moet ook onderhouden worden. Wanneer die kosten opgeteld worden bij de onderhoudskosten van de watergangen komt het totaal wel hoger uit dan in de huidige situatie.

9. Samenwerking

De voorbereidingen van het project Spoortippe en Punthorst zijn in nauwe samenwerking met de landinrichting Staphorst gedaan. Er is regelmatig afstemmingsoverleg geweest om de werkzaamheden en voortgang van beide projecten op elkaar af te stemmen. Daarnaast hebben verschillende gesprekken plaatsgevonden met eigenaren van aangrenzende percelen en zijn inloopavonden geweest om omwonenden op de hoogte te stellen van de plannen.

De samenwerking is gericht op een efficiënt gebiedsproces en een efficiënte uitvoering van de werkzaamheden. In dat kader doet zich een meekoppelkans voor. Voor de landinrichting zijn er een aantal dammen en duikers nodig in watergangen waar het waterschap werkzaamheden gaat uitvoeren. Het waterschap zal deze zogenaamde kavelaanvaardingswerken aanleggen op kosten van de landinrichting.

II. VERANTWOORDING

1. Wet- en regelgeving

1.1. Waterwet

Als een waterschap een waterstaatswerk wil aanleggen of wijzigen, dient op grond artikel 5.4 Waterwet een projectplan te worden vastgesteld, met daarin een beschrijving van het werk en de wijze waarop dat zal worden uitgevoerd en een beschrijving van de voorzieningen om nadelige gevolgen van de uitvoering van het werk ongedaan te maken of te beperken. Het werk dient bij te dragen aan de doelstellingen van de Waterwet. Daaronder valt:

- a) Voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste.
- b) Bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen.
- c) Vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

De focus ligt bij het project Spoortippe en Punthorst vooral op deel a: beperking van de wateroverlast. In de huidige situatie komt het voor dat er acuut onderhoudswerkzaamheden moeten worden uitgevoerd om wateroverlast te voorkomen. Door een robuust watersysteem te creëren zal zo'n situatie veel minder voorkomen. Ook kan dit systeem in geval van extreme situaties het water beter afvoeren. Daarnaast kan het water na uitvoering van de maatregelen langer vastgehouden worden in hoger gelegen delen. Hierdoor kan schade als gevolg van waterschaarste worden voorkomen.

1.2. Milieueffectrapportage (M.E.R.)

Als voor de aanleg van waterberging de agrarische bestemming gewijzigd wordt, moet rekening worden gehouden met de M.E.R.-beoordelingsplicht. Voor een landinrichtingsproject waarin een functiewijziging plaatsvindt met een oppervlakte van 125 hectare of meer van water, natuur, recreatie of landbouw (onderdeel D9), dient een formele M.E.R.-beoordeling plaats te vinden voor de bestemmingsplanherziening. Aangezien de oppervlakte van de aan te leggen waterberging aanzienlijk onder de drempelwaarde blijft (4 ha < 125 ha) is er sprake een vormvrije M.E.R.-beoordelingsplicht. Deze plicht houdt in dat in de toelichting op het bestemmingsplan (kort) aangegeven moeten worden in hoeverre de aanleg van de waterberging milieugevolgen heeft en of er een formele M.E.R.-beoordeling uitgevoerd moet worden.

2. Beleid

2.1. Waterschap

Het project Spoortippe en Punthorst is ontstaan vanwege de noodzaak om het watersysteem robuuster te maken. De huidige inrichting zorgt voor overlast in extreme situaties en knelpunten in het reguliere beheer. Door de samenwerking met de landinrichting Staphorst zijn er stroken grond langs de watergangen beschikbaar gekomen om de benodigde maatregelen uit te kunnen voeren. Er ligt dus geen beleidsopgave, zoals de KRW of de NBW, ten grondslag aan het project.

Wel biedt het project de mogelijkheid om beleid uit het Waterbeheerplan 2016-2021 te implementeren in het projectgebied. In het project worden vier van die opgaves meegenomen:

- Duurzaam Doen
- Zoetwater Oost-Nederland
- Inrichting, Beheer en Onderhoud Op Maat

- Waterschapszorg

Binnen ‘Duurzaam Doen’ wordt er door het waterschap gewerkt aan een duurzaam en schoon watersysteem, rekening houdend met klimaatontwikkeling en ecologie. Daarbij past ook een duurzame bedrijfsvoering waarin het energieverbruik omlaag gaat. Waterschap Drents Overijsselse Delta heeft zichzelf ten doel gesteld om in 2025 energieneutraal te zijn. Zonneparken kunnen daar een aanzienlijke bijdrage aan leveren. Daarom onderzoekt het waterschap welke eigen velden, terreinen of daken geschikt zijn om zonne-energie op te wekken. Waterbergingen zijn zulke potentiële locaties. Zodoende is er een onderzoek gestart naar het aanleggen van een zonnepark in de waterberging Beentjesgraven, waaruit is gebleken dat dit een geschikte locatie is. Daarom zal bij aanleg van de waterberging rekening worden gehouden met een mogelijke toevoeging van een zonnepark aan de berging. De realisatie van het zonnepark zelf valt buiten dit projectplan.

Het beleid Zoetwater Oost-Nederland (ZON) is gericht op het werken aan oplossingen en maatregelen om in de toekomst minder last te hebben van droogte. In 2015 is een bestuursovereenkomst ondertekend tussen het Rijk en medeoverheden in de regio Oost-Nederland over de zoetwatervoorziening. Deze overheden hebben voor de periode 2016 tot 2021 de intentie uitgesproken om een duurzame oplossing na te streven voor het toenemende belang om de beschikbaarheid van zoetwater ‘veilig te stellen’ in het hogere zandgebied. Het waterschap heeft geen specifieke normen bepaald voor droogteschade. Dit betekent ook dat er geen kwantitatieve opgave is voor ZON. Er wordt binnen de gebiedsprocessen gekeken welke ZON-maatregelen genomen kunnen worden. Voor Spoortippe betekent dit dat er twee overlaten in een watergang worden aangelegd, zodat het water daar langer vastgehouden kan worden.

Na de realisatie van de plannen zal het gebied conform het beleid ‘Inrichting, Beheer en Onderhoud Op Maat’ (IBOOM) worden uitgevoerd. Hieronder wordt verstaan dat het beheer en onderhoud wordt afgestemd op de functies in een gebied, zoals landbouw en natuur. Bij dit maatwerk wil het waterschap ook rekening houden met de gebiedskenmerken, wensen en ideeën van de inwoners. Voor Spoortippe en Punthorst, een gebied waar landbouw de hoofdfunctie is, betekent dit dat er geen grote wijzigingen zullen plaatsvinden. Voor landbouwgebieden heeft breedspoor onderhoud de voorkeur. In de huidige situatie wordt deze werkwijze al toegepast en zodoende zijn er daarvoor geen aanpassingen nodig. Door de maatregelen zal het watersysteem robuuster worden en kan de onderhoudsfrequentie worden verlaagd.

Waterschapszorg gaat over de zorg voor het water: wie beheert en onderhoudt welke watergang? WDO Delta wil water zo goed mogelijk aan- en afvoeren. Op die manier bedient het waterschap de functies in een gebied (zoals landbouw en natuur) zo optimaal mogelijk. Om dat te kunnen doen, wil het waterschap de grote, regionaal belangrijke watergangen zelf onderhouden. De kleinere watergangen en de individuele perceelsloten worden onderhouden door de aanliggende perceeleigenaren.

Het klimaat verandert echter. Perioden van droogte worden afgewisseld door intense regenbuien waarbij veel water in korte tijd valt. In de toekomst lijken de verschillen tussen nat en droog ook nog eens steeds extremer te worden. Goed onderhouden watergangen die dit extra water kunnen afvoeren in de natte tijden en water kunnen aanvoeren in droge perioden zijn daarbij cruciaal.

Om beter voorbereid te zijn op de uitdagingen van de toekomst, heeft het waterschap recent nieuwe criteria vastgesteld op basis waarvan watergangen worden ingedeeld. Hydrologische uitgangspunten zijn de basis van deze criteria. Deze nieuwe indeling wordt in vier jaar tijd ingevoerd. Het gevolg van deze nieuwe indeling is dat voor sommige watergangen de onderhoudsplichtige wijzigt. Een aantal watergangen wil het waterschap zelf in onderhoud nemen, het onderhoud van andere watergangen wil het waterschap juist overdragen. Daarnaast stop het waterschap met de jaarlijkse controle op

onderhoud bij een deel van de zogenaamde schouwwatergangen. Zie voor meer informatie: www.wdodelta.nl/waterschapszorg.

Ook in het projectgebied Spoortippe en Punthorst wijzigt voor een deel van de watergangen de verantwoordelijkheid voor het onderhoud door de invoering van Waterschapszorg. Deze wijzigingen zijn geen onderdeel van dit Projectplan. Naar verwachting wordt in het najaar van 2019 gecommuniceerd met de (toekomstige) eigenaren van percelen naast watergangen die ingedeeld worden in een andere categorie (waardoor de onderhoudsverantwoordelijkheid wijzigt). Het waterschap heeft de ambitie om de mogelijke herinrichtingswerken die volgen uit Waterschapszorg gecombineerd uit te voeren met de werkzaamheden zoals beschreven in dit Projectplan. De benodigde procedures voor Waterschapszorg worden separaat doorlopen. Dit betreft in ieder geval de procedure voor het wijzigen van de Legger. Het streven is dat deze procedures zijn doorlopen voor de start van de realisatie van de herinrichtingswerken van het project Spoortippe en Punthorst, zodat de voor Waterschapszorg benodigde herinrichtingswerken meegenomen kunnen worden in dit project.

2.2. Overig beleid

Het projectgebied ligt binnen het bestemmingsplan 'Buitengebied Staphorst' (vastgesteld op 25-06-2013). De te verbreden waterlopen liggen binnen diverse bestemmingen, namelijk: 'Agrarisch', 'Agrarisch met waarden – Kleinschalig', 'Agrarisch met waarden – Elzensingellandschap' en 'Verkeer'. De aan te leggen waterberging ligt binnen de bestemming 'Agrarisch'. Binnen de agrarische bestemmingen en de bestemming 'Verkeer' zijn water en waterhuishoudkundige voorzieningen bestemd, maar deze zijn wel ondergeschikt aan de hoofdfunctie (agrarisch of verkeer).

Het aanleggen van waterberging zal niet passen binnen de bestemming 'Agrarisch' (eerder is in het kader van het project 'Beentjesgraven' ook gebleken dat een bestemmingswijziging noodzakelijk was). De gemeente Staphorst heeft echter een positieve grondhouding ten opzichte van de plannen om een waterberging in combinatie met een zonnepark aan te leggen. Hierdoor is de verwachting dat de benodigde toestemming van de gemeente verkregen kan worden.

3. Projectkeuzes

Het project Spoortippe en Punthorst is ontstaan vanuit knelpunten in de huidige waterhuishouding. De watergangen zijn te krap en raken verstopt door begroeiing. Doordat er binnen de landinrichting Staphorst stroken grond langs de watergang beschikbaar zijn gesteld aan het waterschap, is de mogelijkheid ontstaan om de oevers van de watergangen te vergraven. Ook kunnen watergangen die nu nog op gronden van derden liggen worden verlegd, zodat ze na afronding van het project op gronden van het waterschap liggen.

Door de maatregelen wordt de capaciteit van de watergangen vergroot en zal de begroeiing van de oevers niet direct meer voor verstopping van de watergangen zorgen. De plannen worden uitgevoerd in een gebied dat hoofdzakelijk voor de landbouw wordt gebruikt. Door de uitvoering van het plan ontstaat er minder wateroverlast, wat bevorderlijk is voor de agrarische functie in het gebied. Doordat de grondverwerving binnen het ruilverkavelingsproces heeft plaatsgevonden, kunnen deze maatregelen tegen relatief lage kosten voorbereid worden en zijn er geen alternatieven onderzocht.

Ter onderbouwing van de plannen zijn een aantal onderzoeken uitgevoerd:

- Archeologie (bijlage E)
- Niet gesprongen explosieven (bijlage F)
- Natuurtoets (bijlage G)
- Kabels & Leidingen (bijlage H)

Daarnaast wordt er in het voorjaar van 2019 een onderzoek naar de bodemkwaliteit uitgevoerd door medewerkers van het waterschap.

3.1. Archeologie

Het archeologisch onderzoek wijst uit dat het grootste deel van het plangebied in een dekzandvlakte ligt waarvoor een lage verwachting geldt. Voor een dekzandkopje in het uiterste noorden van het plangebied en twee locaties van pingoruïnes in het noorden van het plangebied geldt een hoge verwachting. Vanaf de Bronstijd tot en met de Vroege-Middeleeuwen was het hele plangebied bedekt met veen. Voor deze perioden geldt een lage verwachting. In de Late-Middeleeuwen ontstond het dorp Staphorst dat meerdere malen richting het zuidoosten verplaatst is. Een tracédeel in het noordwesten van het plangebied bevindt zich vermoedelijk langs een bewoningslint gerelateerd aan een eerdere fase van het dorp, uit de periode 1400-1600. Voor dit tracédeel geldt een hoge verwachting voor resten uit de Late-Middeleeuwen en Nieuwe tijd. Voor het overige deel van het plangebied geldt een lage verwachting voor deze perioden.

Gezien de in dit onderzoek opgestelde archeologische verwachting is binnen de delen met een hoge verwachting vervolgonderzoek noodzakelijk om deze te toetsen. Het vervolgonderzoek kan het beste worden uitgevoerd in de vorm van een Inventariserend veldonderzoek, verkennend booronderzoek. Verspreid in de zones met een hoge verwachting worden boringen gezet met een om inzicht te krijgen in de toestand van het bodemprofiel. Tevens wordt gekeken naar de aanwezigheid van mogelijke vegetatie- en/of cultuurlagen, die zichtbaar zijn als bodemverkleuringen. Door middel van het verkennend booronderzoek wordt vastgesteld of er binnen het plangebied archeologische resten in situ te verwachten zijn.

3.2. Niet Gesprongen Explosieven

In het onderzoek naar Niet Gesprongen Explosieven (NGE) is vastgesteld dat het onderzoeksgebied van Spoortippe en Punthorst niet betrokken is geweest bij oorlogshandelingen in de Tweede Wereldoorlog waardoor conventionele explosieven in de bodem achtergebleven zijn. Daarom is het niet noodzakelijk om vervolgstappen te ondernemen in de opsporing van conventionele explosieven in de bodem voorafgaand aan de grondwerkzaamheden in het project.

3.3. Natuurtoets

De werkzaamheden hebben maar een plaatselijk en een tijdelijk karakter waarbij de natuurwaarden van het gebied verhoogd worden. Door de werkzaamheden met zorg uit te voeren worden de verbodsbepalingen in de Nieuwe Natuurwet niet overtreden, is er geen negatieve invloed op de dichtbij gelegen Natura 2000 gebieden en verandert de bestemming van de gronden binnen het Natuurnetwerk Nederland niet. Dit betekent dat er geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Natuur is een dynamisch geheel en aan veel veranderingen onderhevig. Het verdient dan ook de aanbeveling om vlak voor de werkzaamheden een inventarisatie uit te voeren van het werkterrein.

3.4. Kabels & Leidingen

Er is een KLIC-melding gedaan om inzicht te krijgen in de aanwezigheid van Kabels & Leidingen in het projectgebied. De raakvlakken van Kabels & Leidingen met de voorgenomen maatregelen zijn geïnventariseerd, zodat hier bij de verdere detaillering van het plan rekening mee gehouden kan worden (bijlage H).

4. Vergunningen en meldingen

Er is een vergunningenscan uitgevoerd (bijlage D) om te bepalen welke vergunningen er (mogelijk) aangevraagd en welke meldingen er gedaan moeten worden voor het project. Uit dit onderzoek is gebleken dat de volgende vergunningen/meldingen van toepassing zijn:

- Omgevingsvergunning
- Ontgrondingsvergunning
- Watervergunning
- Wet Natuurbescherming – Beschermde soorten

Uit de vergunningenscan is ook gebleken dat er voor het naleven van de Wet Natuurbescherming – Natura 2000, Wet Natuurbescherming – Bos en bomenrijen, Natuurnetwerk Nederland en Bescherming van grond- en drinkwater geen vervolgstappen nodig zijn.

III. RECHTSBESCHERMING

1. Zienswijze

Als het ontwerpprojectplan is vastgesteld, wordt dit bekend gemaakt. Het plan ligt gedurende zes weken ter inzage. Voordat het waterschap een definitieve beslissing neemt, kunnen belanghebbenden en ingezetenen gedurende deze periode hun zienswijze op dit ontwerpprojectplan kenbaar maken. Dat kan schriftelijk of mondeling. Een zienswijze moet vóór afloop van de termijn bij het waterschap zijn ingediend.

2. Beroep

Als het projectplan is vastgesteld, wordt dit bekend gemaakt. Het plan ligt gedurende zes weken ter inzage. Gedurende zes weken (vanaf de dag na die waarop het besluit ter inzage is gelegd) kunnen belanghebbenden beroep instellen bij de rechtbank Noord-Nederland (Postbus 150, 9700 AD, Groningen) onder overlegging van een afschrift van dit projectplan. Geen beroep kan worden ingesteld door een belanghebbende aan wie redelijkerwijs kan worden verweten geen zienswijzen te hebben ingediend.

Het is mogelijk digitaal beroep in te stellen bij genoemde rechtbank via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet de indiener wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Op de genoemde site staan de precieze voorwaarden. Voor het indienen van een beroepschrift is griffierecht verschuldigd. Tegen de uitspraak van de rechtbank kan vervolgens hoger beroep worden ingesteld bij de Raad van State.

3. Crisis- en herstelwet

Op de vaststelling van een projectplan is afdeling 2 van hoofdstuk 1 van de Crisis- en herstelwet van toepassing. Dit betekent dat de belanghebbenden in het beroepschrift moeten aangeven welke beroepsgronden zij aanvoeren tegen het besluit. Na afloop van de termijn van zes weken kunnen geen nieuwe beroepsgronden meer worden aangevoerd. Het beroep wordt niet-ontvankelijk verklaard, indien binnen de beroepstermijn geen gronden zijn ingediend. Belanghebbenden wordt verzocht in het beroepschrift te vermelden dat de Crisis- en herstelwet van toepassing is.

4. Voorlopige voorziening

Het projectplan treedt na vaststelling in werking, ook al wordt er een beroepschrift ingediend. Dit betekent dat de maatregelen opgenomen in het projectplan kunnen worden uitgevoerd. Om dit te voorkomen kan degene die beroep instelt gelijktijdig of na het indienen daarvan een zogenaamd verzoek om een voorlopige voorziening doen bij de Voorzieningenrechter van de Afdeling Bestuursrecht van de rechtbank Noord-Nederland (Postbus 150, 9700 AD, Groningen). Daarbij moet een kopie van het beroepschrift worden overlegd. Ook voor het doen van een verzoek om een voorlopige voorziening is griffierecht verschuldigd. Zie voor het digitaal indienen van zo'n verzoek onder "Beroep".

IV. BIJLAGEN

A. Overzichtskaart

B. Dwarsprofielen

C. Berging Beentjesgraven

D. Vergunningenscan

E. Archeologisch onderzoek

F. NGE onderzoek

G. Natuurtoets

H. Kabels & Leidingen

I. Onderhoudsplan